

Denna anvisning är ämnad för våra patienter som är i ett vårdförhållande

Satakunta sjukvårdsdistrikt | Vasa sjukvårdsdistrikt | Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt

---

Munvård vid strålbehandling till mun och hals

Strålbehandling till munhålan och svalget orsakar slemhinnebesvär: rodnad, svullnad, söndriga slemhinnor och smärta. Salivutsöndringen minskar och smaksinnet förändras. Munnen är känslig för infektioner. Besvären uppstår efter ca två veckors behandling. Dålig munhygien och rökning förvärrar och förlänger biverkningarna. Effektiverad mun och tandvård samt bra kost lindrar biverkningarna och möjliggör strålbehandlingen.

Lindra muntorrhet:

- fukta munnen ofta med vatten
- och/eller med matolja.

Tandvård

- borsta tänderna med en mjuk tandborste minst två gånger per dygn
- ta bort tandprotesen till natten och i samband med munvård
- borsta protesen två gånger per dag med protestandborste

Gurgla koksalt

Genom att gurgla rengörs munnens slemhinnor, slem lossnar och risken för att drabbas av infektioner i munnen minskar.

Tillverkning: En tesked salt i en liter kokande vatten. Låt lösningen svalna.

- 10 – 20 ml efter måltid
- före munvård
- flera gånger per dag

Bedöva slemhinnorna vid behov (receptmedicin)

Bedövningen hjälper om det gör ont då man sväljer

- direkt innan måltid
- 5-10 ml, gurgla en stund och svälj resten.

Svampmedicin vid behov (receptmedicin)

Ta: 1ml och låt det verka på munnens slemhinnor.

1. efter måltid då du sköljt munnen
2. till natten
3. totalt fyra gånger per dag

Gör så här:

- ½ före måltid: gurgla med koksalt och ta smärtmedicin vid behov
- Direkt innan måltid: bedöva slemhinnorna vid behov
- Efter måltid: gurgla med koksalt och ta svampmedicin vid behov
- Till natten: gurgla med koksaltlösning och ta svampmedicin vid behov

Satakunta sjukvårdsdistrikt • www.satasairaala.fi • Växel 02 627 71

Vasa sjukvårdsdistrikt • www.vasacentralsjukhus.fi • Växel 06 213 1111

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt • www.vsshp.fi/sv • Växel 02 313 0000